

EUROPOS KOMISIJOS ATSAKYMAI

Į EUROPOS AUDITO RŪMŲ PASTABAS SPECIALIOJOJE ATASKAITOJE

ES veiksmai kovojant su neteisėta žvejyba.

Kontrolės sistemos įdiegtos, tačiau mažiau veiksmingos dėl nevienodų valstybių narių atliekamų patikrinimų ir taikomų sankcijų

European
Commission

Turinys

SANTRAUKA (I–V dalys).....	3
ĮVADAS (1–23 dalys).....	4
AUDITO APIMTIS IR METODAS (24–26 dalys).....	4
PASTABOS (27–91 dalys).....	4
IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS (92–103 dalys).....	5
1 rekomendacija. Stebėti, kad valstybės narės stiprintų savo kontrolės sistemas, skirtas užkirsti kelią neteisėtų žvejybos produktų importui, ir imtis būtinų veiksmų.....	5
2 rekomendacija. Užtikrinti, kad valstybės narės taikytų atgrasomąsias sankcijas už neteisėtą žvejybą.....	6

Šiame dokumente pateikiami Europos Komisijos atsakymai į Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pastabas pagal [Finansinio reglamento 259 straipsnį](#), kurie turi būti paskelbti kartu su specialiąja ataskaita.

SANTRAUKA (I–V dalys)

Bendras Komisijos atsakymas į santrauką

I–IV

Komisija palankiai vertina šį auditą ir jo išvadas dėl ES kovos su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama (NNN) žvejyba sistemos.

NNN žvejyba yra pasaulinio masto problema. Ji kenkia nacionalinėms, regioninėms ir daugiašalėms pastangoms išsaugoti ir valdyti žuvų išteklius ir todėl trukdo daryti pažangą siekiant ilgalaikio jūrų gyvųjų išteklių tvarumo tikslo. Kovodama su NNN žvejyba, pasaulinė bendruomenė gali pasiekti, kad būtų geriau laikomasi taikomų taisyklių ir reglamentų. Tačiau kova su NNN žvejyba pati savaime negali užtikrinti tvaraus jūrų išteklių naudojimo, nes tam visų pirma reikia priimti veiksmingas atitinkamų išteklių ir jų ekosistemų išsaugojimo ir valdymo priemonės. Todėl ES toliau vykdo veiklą visose regioninėse žuvininkystės valdymo organizacijose, kurių narė ji yra, ir su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, su kuriomis ES yra sudariusi dvišalius susitarimus, kad tokios priemonės būtų nustatytos atsižvelgiant į mokslines rekomendacijas, taip pat siekdama užtikrinti, kad ES ir trečiųjų šalių laivynai laikytųsi tų priemonių.

ES reglamento dėl NNN žvejybos (Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008) taikymo sritis yra universalus, skaidrus ir nediskriminacinio pobūdžio. Jame nustatyta laimikio sertifikavimo sistema siekiama užtikrinti, kad žvejybos produktai, gauti vykdant NNN žvejybos veiklą bet kurioje pasaulio vietoje, negalėtų patekti į Sąjungos rinką. Reglamentu dėl NNN žvejybos Europos Komisijai taip pat suteikiami įgaliojimai nustatyti šalis, kurios nebendradarbiauja kovojant su NNN žvejyba. Taip suteikiama proga užmegzti Europos Komisijos ir trečiųjų šalių dialogą siekiant užtikrinti, kad visos šalys laikytųsi savo tarptautinių įsipareigojimų kovodamos su NNN žvejyba. Šie dialogai – tai unikali galimybė bendradarbiauti ir skatinti žuvininkystės reikalavimų laikymąsi ir valdymą visame pasaulyje.

Pagal ES žuvininkystės kontrolės sistemą reikalaujama, kad valstybės narės taikytų veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas už visus sunkius bendros žuvininkystės politikos taisyklių pažeidimus. Nors už šurkščiausius pažeidimus skiriamos sankcijos, valstybėse narėse už panašius sunkius pažeidimus taikomų sankcijų rūšis ir dydis, taip pat kitų papildomų priemonių taikymas labai skiriasi. Tokia padėtis praktiškai kenkia žuvininkystės kontrolei apskritai, nes, *inter alia*, šios sankcijos dėl to nėra veiksmingos ir atgrasomojo pobūdžio, taip pat daromas neigiamas poveikis vienodų sąlygų sudarymui ir reikalavimų laikymosi kultūrai Sąjungoje. Ne mažiau svarbu ir tai, kad dėl to didėja NNN žvejybos rizika.

Komisija pažymi, kad daugelis Audito Rūmų nustatytų trūkumų ir jų rekomendacijų daugiausia susiję su patikrinimų ir sankcijų įgyvendinimu valstybių narių lygmeniu. Nors Komisija neseniai pradėjo „EU Pilot“ procedūras prieš atskiras valstybes nares, kad pašalintų galimus konkrečius jų kontrolės ir sankcijų sistemų trūkumus, būtent valstybės narės yra atsakingos už teisingą ES žuvininkystės kontrolės sistemos taikymą siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi bendros žuvininkystės politikos, kaip Audito Rūmai taip pat nurodo 64 dalyje.

Siekdama sukurti vienodas sąlygas ir pašalinti trūkumus, įskaitant kai kuriuos trūkumus, kuriuos Audito Rūmai nustatė atlikdami šį (ir ankstesnį) auditą, Komisija 2018 m. pasiūlė (COM(2018) 368 *final*) keletą galiojančių teisės aktų pakeitimų, dėl kurių šiuo metu vis dar deramasi su Europos Parlamentu ir Taryba. Pasiūlymu siekiama, *inter alia*, geriau suderinti valstybių narių sankcijų sistemas, visų pirma už sunkius pažeidimus. Jame, bet kita ko, numatytas automatinis tam tikrų pažeidimų kvalifikavimas kaip sunkių pažeidimų, labiau suderinti kitų

pažeidimų sunkumo nustatymo kriterijai ir standartizuotų mažiausių ir didžiausių sankcijų už sunkius pažeidimus nustatymas.

ES teisės aktų leidėjams priėmus 2018 m. Komisijos pasiūlymą dėl ES žuvininkystės kontrolės sistemos peržiūros, Komisija galėtų imtis tolesnių veiksmų siekdama pašalinti kelis trūkumus valstybių narių lygmeniu, kuriuos Audito Rūmai nustatė atlikdami šį auditą. Tai galėtų būti nuostata dėl privalomo skaitmeninės IT sistemos CATCH naudojimo, kuria būtų suderintas rizikos valdymas laimikio sertifikavimo srityje, taip pat veiksmingesnė ir suderinta sankcijų sistema.

V. Komisija, atsižvelgdama į savo vaidmenį ir veiklos sritį, pritaria abiem rekomendacijoms dėl šiuo metu galiojančios teisinės sistemos.

ĮVADAS (1–23 dalys)

Komisijos atsakymai

10. Komisija mano, kad kova su NNN žvejyba pati savaime negali užtikrinti tvaraus jūrų išteklių naudojimo, nes tam visų pirma reikia priimti veiksmingas atitinkamų išteklių ir jų ekosistemų išsaugojimo ir valdymo priemones. Taigi netausioji žvejyba nėra tas pats, kas NNN žvejyba. NNN žvejybos nutraukimas nėra tas pats, kas netausiosios žvejybos nutraukimas.

14. Reglamentas dėl NNN žvejybos taikomas ne tik žvejybos produktų importui. Juo taip pat nustatomi įpareigojimai valstybėms narėms ne tik dėl importo, bet ir dėl trečiųjų šalių laivų ir piliečių atliekamo išskrovimo, taip pat dėl NNN žvejybą vykdančių laivų sąrašo ir dialogo su trečiosiomis šalimis sistemos, siekiant pagerinti pasaulinę kovą su NNN žvejyba. Žuvininkystės kontrolės reglamentas taip pat apima nuostatas dėl ES vandenyse žvejojiančių trečiųjų šalių laivų atitikties reikalavimams, taip pat tiekimo grandinės veiklos vykdytojų atitikties reikalavimams.

AUDITO APIMTIS IR METODAS (24–26 dalys)

Komisija atsakymų nepateikė.

PASTABOS (27–91 dalys)

Komisija atsakymų nepateikė.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS (92–103 dalys)

Komisijos atsakymai

94. Komisija pritaria Audito Rūmų vertinimui, kad taikomos kovos su neteisėta žvegyba kontrolės sistemos yra tik iš dalies veiksmingos, todėl savo pasiūlyme dėl Žuvininkystės kontrolės reglamento peržiūros pasiūlė pakeitimų.

98. Kortelių sistemos tikslas – ne tik užkirsti kelią žvegybos produktų, gautų vykdant NNN žvegybą, patekimui į ES. Taip pat siekiama skatinti, kad visos šalys laikytųsi savo, kaip vėliavos, pakrantės, uosto ar rinkos valstybės, tarptautinių įsipareigojimų, susijusių su kova su NNN žvegyba.

1 rekomendacija. Stebėti, kad valstybės narės stiprintų savo kontrolės sistemas, skirtas užkirsti kelią neteisėtų žvegybos produktų importui, ir imtis būtinų veiksmų

1.A. Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

Be to, kad 2019 m. Komisija valstybių narių, Europos Parlamento ir NVO prašymu sukūrė ES masto IT sistemą CATCH, skirtą laimikio sertifikatams stebėti ir patikrinimų bei tikrinimo procedūroms palengvinti, Komisija savo pasiūlyme dėl Kontrolės reglamento peržiūros (COM(2018) 368) pasiūlė teisinį pagrindą, kad ES suinteresuotieji subjektai (valdžios institucijos, importuotojai ir veiklos vykdytojai) privalomai naudotųsi CATCH sistema. Komisija yra įsitikinusi, kad Tarybai ir Europos Parlamentui priėmus teisinį pagrindą, kad ES institucijos ir veiklos vykdytojai privalomai naudotųsi IT sistema CATCH, bus prisidėta prie rekomendacijos įgyvendinimo.

Kol bus priimtas siūlomas peržiūrėtas Kontrolės reglamentas, nuo 2020 m. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atlieka darbą, susijusį su automatinių perspėjimų apie riziką nustatymu ir atitinkamais IT patobulinimais bei tam tikrų patikrinimų automatizavimu IT sistemoje CATCH, ir šį darbą tęs toliau.

Komisija sutinka su tiksline įgyvendinimo data – 2026 m., jei Taryba ir Europos Parlamentas laiku, iki tikslinės datos, priims teisinį pagrindą, kad suinteresuotieji subjektai privalomai naudotųsi CATCH sistema, kuris numatytas Komisijos pasiūlyme COM(2018) 368 dėl Kontrolės reglamento peržiūros, o tai nuo Komisijos nepriklauso.

1.B. Komisija pritaria šiai rekomendacijai dėl šiuo metu galiojančios teisinės sistemos.

Kalbant apie vienodą rizikos nustatymo kriterijų taikymą, Komisija pritaria 1 rekomendacijos b punktui tiek, kiek jis susijęs su dabartiniu teisiniu pagrindu (Reglamento dėl NNN žvegybos 17 straipsnio 3 dalimi), kuriame numatyta galimybė valstybėms narėms naudoti Bendrijos arba nacionalinius rizikos nustatymo kriterijus.

Komisija jau pasinaudojo valstybių narių ataskaitomis dėl Reglamento dėl NNN žvegybos įgyvendinimo, kurios pagal 55 straipsnį turi būti teikiamos kas dvejus metus, kad pašalintų

akivaizdžius jų vykdomo įgyvendinimo trūkumus. Komisija išsiuntė valstybėms narėms raštus, kuriuose nurodė tobulintinas sritis, ir paprašė imtis veiksmų šiems trūkumams pašalinti.

1.c. Komisija pritaria šiai rekomendacijai dėl šiuo metu galiojančios teisinės sistemos.

Komisija jau peržiūrėjo klausimynus dėl valstybių narių ataskaitų, numatytų Reglamento dėl NNN žvejybos 55 straipsnyje, už paskutinį 2020–2021 m. ataskaitinį laikotarpį ir prireikus su valstybėmis narėmis imsis tolesnių veiksmų.

103. Komisija visiškai pritaria Audito Rūmų nurodytiems susirūpinimą keliantiems klausimams dėl nevienodo sankcijų taikymo valstybėse narėse. 2019 m., siekdama pagilinti turimas žinias apie valstybių narių sankcijų sistemas, Komisija atliko tyrimą, apimančį dvidešimt dvi valstybes narės, ir jo metu nustatyta rimtų trūkumų, susijusių su sankcijų taikymu ir jų atgrasomuoju poveikiu. Siekdamas toliau analizuoti ir šalinti tyrimo metu nustatytus trūkumus, Komisijos tarnybos pradės „ES Pilot“ procedūras su dauguma susijusių valstybių narių ir šiuo metu vertina padėtį likusiose valstybėse narėse, kad nustatytų tinkamiausius tolesnius veiksmus.

2 rekomendacija. Užtikrinti, kad valstybės narės taikytų atgrasomąsias sankcijas už neteisėtą žvejybą

2.A., B. IR C. Komisija, atsižvelgdama į savo vaidmenį ir veiklos sritį, pritaria 2 rekomendacijos a, b ir c punktam dėl šiuo metu galiojančios teisinės sistemos (Kontrolės reglamento ir Reglamento dėl NNN žvejybos).

Kaip nurodyta atsakyme į 103 dalies pastabas, Komisija visiškai pritaria Audito Rūmų nurodytiems susirūpinimą keliantiems klausimams dėl nevienodo, neveiksmingo ar neatgrasomojo sankcijų taikymo. Todėl Komisija dirba ir toliau dirbs su valstybėmis narėmis, kad atgrasomosios sankcijos būtų taikomos vienodai ir veiksmingai, nuolat tikrindama ir stebėdama visus 2 rekomendacijos a, b ir c punktuose nurodytus elementus, atsižvelgdama į tolesnius veiksmus, susijusius su jos 2019 m. tyrimu. Tokia stebėseną neatsiejama nuo tolesnių veiksmų, susijusių su 2 rekomendacijos d punktu. Todėl šiuo klausimu taip pat žr. Komisijos atsakymą į 2 rekomendacijos d punktą.

Atsižvelgdama į tai, Komisija pradės „ES Pilot“ procedūras su dauguma susijusių valstybių narių.

Taip pat reikėtų pažymėti, kad 2018 m. pasiūlyme dėl žuvininkystės kontrolės sistemos peržiūros Komisija pasiūlė kelis galiojančių teisės aktų pakeitimus, kad būtų geriau suderintos valstybių narių sankcijų, visų pirma sankcijų už sunkius pažeidimus, sistemos. Tarp šių siūlomų pakeitimų – labiau suderinti pažeidimų sunkumo nustatymo kriterijai, automatinis tam tikrų pažeidimų kvalifikavimas kaip sunkių pažeidimų ir standartizuotų mažiausių ir didžiausių sankcijų už sunkius pažeidimus nustatymas. Tačiau žuvininkystės kontrolės sistemos peržiūros turinys ir laikas priklausys nuo vykstančių derybų su Europos Parlamentu ir Taryba rezultatų, visų pirma dėl mažiausių sankcijų.

Komisija sutinka su tiksline įgyvendinimo data – 2024 m.

Atsižvelgdama į vykstančią įprastą teisėkūros procedūrą (žr. ankstesnę dalį) ir klausimo sudėtingumą, Komisija mano, kad ši tikslinė įgyvendinimo data gali būti susijusi tik su šiuo metu galiojančiu Kontrolės reglamentu.

Šiuo atžvilgiu 2 rekomendacijos c punkte nurodytas suderinimo lygis gali būti tik toks, koks įmanomas pagal galiojančius teisės aktus.

2.D. Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

Siekiant pašalinti nustatytus valstybių narių sankcijų sistemų trūkumus ir atsižvelgiant į „ES Pilot“ procedūrų rezultatus, Komisijai gali reikėti imtis taisomųjų priemonių vėlesniame etape, siekiant užtikrinti, kad valstybių narių sankcijų sistemos būtų veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios bei sudarytų vienodas sąlygas. Tos taisomosios priemonės gali būti veiksmų planai, administraciniai tyrimai ir (arba) pažeidimo nagrinėjimo procedūros.

Taip pat žr. Komisijos atsakymą į 2 rekomendacijos a, b ir c punktus dėl pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama pašalinti šiuos trūkumus.

Komisija sutinka su 2 rekomendacijos d punkte nurodyta tiksline įgyvendinimo data, iki kurios turi būti pradėti įgyvendinti veiksmai, pavyzdžiui, susiję su veiksmų planais. Jei trūkumams pašalinti būtini veiksmai apimtų pažeidimų nagrinėjimo procedūras, reikėtų daugiau laiko, ypač atsižvelgiant į tai, kad rekomendacija yra susijusi su visomis valstybėmis narėmis.